

media (3.7). The respondents generally claim to disfavour predictable plots (which were rated at 2.4) and to prefer unique and experimental stories (4.3). Nonetheless, the students' answers confirmed the positive effect of "romantasies" that lies in temporary escape from stressful real-life circumstances and improvement of general emotional state (both statements being rated at 4.1).

References

1. Balling, G., & Martens, M. (2024). BookTok Helped Us Sell It: How TikTok Disrupts Publishing and Fuels the #Romantasy Boom. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/13548565241301271>
2. De Melo, A. (2024). The influence of BookTok on literary criticisms and diversity. *Social Media + Society*, 10(4). <https://doi.org/10.1177/20563051241286700>
3. Gillespie, A., & Zittoun, T. (2025). Ruptures as imagined and theorized: Symbolic resources for dealing with the unexpected. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 59(4), 91. <https://doi.org/10.1007/s12124-025-09966-9>
4. Tristanty, A. A. I., & Khusyairi, J. A. (2025). Mass-produced romance: BookTok society and the homogenisation of literary culture. *Jurnal Studi Komunikasi*, 9(1), 249-260. <https://doi.org/10.25139/jsk.v9i1.9576>

УДК 81'255.4:323.15(73)(=161.2):316.75(477)

Перекладацька діяльність української діаспори в США: культурний, соціополітичний та ідеологічний аспекти

Величко Радислава Валеріївна

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

rv.velychko@ukma.edu.ua

Ключові слова: літературний переклад, Українська діаспора, літературна полісистема, перекладачі, ідеологія, культура, США, націєтворення, активізм

Проблема збереження національної ідентичності через мову й переклад є однією з ключових, однак досі залишається не достатньо дослідженою. Особливо це стосується української діаспори в США, яка у другій половині минулого століття була однією з рушійних сил збереження української ідентичності поза межами радянського простору.

Робота присвячена дослідженню ролі діаспорного перекладу як засобу збереження національної ідентичності, розвитку української літератури, мови та формування культурного образу України у світовому контексті. Завдання передбачають окреслення історичних передумов і етапів розвитку перекладацької діяльності української діаспори в США, аналіз наукових підходів до перекладу, визначення специфіки діяльності діаспорних перекладачів та застосування обраної комплексної стратегії аналізу на конкретному текстовому матеріалі.

Післявоєнна хвиля еміграції створила інтелектуальні середовища («Сучасність», «Пролог», «Смолоскип»), де переклад став формою культурного опору та способом створення альтернативного українського канону. Перекладачі діаспори трактували переклад як мистецьку та національну місію.

Згідно полісистемній теорії І. Івен-Зохара [1, с. 9-26], функціонування перекладної літератури залежить від її позиції всередині національної літературної полісистеми. У випадку України другої половини 20 століття ця позиція була визначальною для націєтворчого процесу, адже розвиток української літературної системи суттєво обмежувався радянською ідеологією та протистоянням їй. Погляди Л. Коломієць [2, с. 6-209] доповнюють теоретичну базу, підкреслюючи, що український діаспорний переклад функціонує на перетині культури, творчої ідентичності та ідеологічного вибору перекладача.

Для практичного аналізу було обрано переклади діаспорних перекладачів. Вибір був зумовлений поєднанням культурної релевантності, стилістичної складності тексту та репрезентативності перекладацьких стратегій.

Стратегія аналізу обраних творів складається з трьох етапів: порівняльний аналіз перекладацьких трансформацій, лінгвостилістичний аналіз мовних та стилістичних рішень, а також контент-аналіз культурних та ідеологічних смислів. До прикладу, порівняльний аналіз оригінальної поезії С. Плат [3, с. 1729–1730] та перекладу М. Тарнавської [4, с. 1729–1730] показав загальну орієнтацію перекладачки на точне відтворення образів та інтонації, без стилістичного пом'якшення чи надмірної адаптації. Окрім використання деяких діаспорних мовних форм перекладачка не порушує загального стилю поезії, а лише відображає свій природний мовний досвід. Аналіз підтверджує, що переклад у діаспорі є культурним жестом, який одночасно зберігає чужий текст і відображає власний досвід перекладачів. У перекладі виявлено поєднання стилістики оригінального твору та української діаспорної мовної традиції.

Отже, переклад в українській діаспорі США постає як форма культурного вираження і як спосіб репрезентації української ідентичності.

Джерела

1. Even-Zohar, I. (1990). Polysystem Theory. *Polysystem Studies. Special issue of Poetics Today*, 1(11), p. 9-26.
2. Коломієць, Л. В. (2004). *Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії): монографія*. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет».

3. Plath, S. (1996). Tulips. In M. Ferguson, M. J. Salter, & J. Stallworthy (Eds.), *The Norton anthology of poetry* (4th ed., pp. 1729–1730). W. W. Norton & Company.
4. Tarnavska, M. (1981). *Zemletrus: Poezii 1971–1980 rokiv i pereklady [Earthquake: Poems 1971–1980 and translations]*. (pp. 70-73) Slovo.

UDC: 801.95:159.9:316.6

Linguistic Means of Expressing Emotions in Intercultural Communication

Voshchatynska, Darya

National University of “Kyiv Mohyla Academy”

d.voshchatynska@ukma.edu.ua

Emotions are part of every human experience, but the way we express them through language can differ across cultures, which affects intercultural communication. Linguistic means, including vocabulary, syntax, and pragmatics, serve not only to communicate emotions but also to shape their perception (Ferré, Fraga, & Hinojosa, 2025). This abstract looks at how language creates emotional meaning, shows cross-cultural differences, and discusses why this matter in communication between cultures.

Language helps us organize our feelings into specific categories, not just describe them. According to constructionist theories, emotions come from basic sensations, like facial expressions or bodily responses, combined with knowledge encoded in language (Ferré et al., 2025). For instance, repeating words for emotions can make it harder to notice specific feelings, such as anger, reducing them to general categories like unpleasantness (Nikzad, n.d.). Without words, people may struggle to recognize subtle emotions, which is even harder across cultures with different emotional vocabularies. Children learn specific emotion concepts through words, allowing them to understand more nuanced expressions than infants, who only notice general positive or negative feelings (Ferré et al., 2025).

Cross-cultural differences show how language influences emotion. Facial expressions have “cultural accents” (Pogosyan, 2021). Smiles for happiness are understood almost everywhere, but negative emotions are interpreted differently depending on cultural norms. For instance, East Asians often look at the eyes for cues, while Westerners focus on the mouth, which can cause misunderstandings (Pogosyan, 2021). Some languages have unique words for feelings that don’t exist in English, like German *Schadenfreude* (pleasure at someone else’s misfortune) or Ukrainian *Tyga* (deep sadness), which affect how people express and experience these emotions (Nikzad, n.d.). Bilingual speakers sometimes switch languages to express feelings more accurately.

Language and emotion influence each other. Emotional content can make us process words faster, and using language can help regulate emotions, like naming a feeling to reduce its intensity